

Znak:
KD.5140.6.6.2024.RSJ211

Data:
24-02-2026

- Obiekt: krajobraz kulturowy pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r. - położony w obrębach ewidencyjnych: Kolonia Cześniki (gm. Sitno) oraz Wolica Śniatyczna i Antoniówka Komarowska (gm. Komarów Osada) w powiecie zamojskim
- Sprawa: postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości woj. lubelskiego - postanowienie o włączeniu organizacji społecznej do prowadzonego postępowania, na podstawie art. 31 § 1 pkt 2 i pkt 3 K.p.a

POSTANOWIENIE

Działając na podstawie art. 31 § 1 pkt 2 i pkt 3, art. 123 §1 i §2, art. 124 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 – dalej: „K.p.a.”), oraz na podstawie art. 89 ust. 2, art. 91 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm. – dalej „u.o.z.o.z.”) - w związku ze złożonym wnioskiem Fundacji Dialog z siedzibą w Krakowie (ul. Pijarska 5/3, 31-015 Kraków), reprezentowanej przez Prezesa Zarządu - Pana Jakuba Krzysztofa Czekaja oraz Członka Zarządu – Panią Annę Barbarę Piasecką, w przedmiocie dopuszczenia w/w organizacji społecznej do udziału na prawach strony w prowadzonym postępowaniu administracyjnym, wszczętym postanowieniem Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024, w sprawie wpisu do rejestru zabytków województwa lubelskiego krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r. (wniosek złożony do kancelarii WUOZ w Lublinie w dniu 18 lutym 2026 r. i uzupełniony w dniu 19 lutym 2026 r.),

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków postanawia

dopuszczyć Fundację Dialog z siedzibą w Krakowie (ul. Pijarska 5/3, 31-015 Kraków) do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie wpisu do rejestru zabytków województwa lubelskiego krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r., tj. obszaru w granicach oznaczonych na szkicu stanowiącym integralną część opinii eksperckiej Narodowego Instytutu Dziedzictwa z 28 września 2020 r., znak: DSK.5111.13.2020.EP, który obejmuje nieruchomości zarejestrowane w ewidencji gruntów i budynków powiatu zamojskiego jako działki położone w obrębach ewidencyjnych: Kolonia Cześniki (gm. Sitno), Wolica Śniatyczna i Antoniówka Komarowska (gm. Komarów Osada) – przywołane w sentencji postanowienia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024 o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie.

Uzasadnienie

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

☎ tel./fax: 81 532 90 35
☎ tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP
e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

Fundacja Dialog z siedzibą w Krakowie, reprezentowana przez Prezesa Zarządu - Pana Jakuba Krzysztofa Czekaja oraz Członka Zarządu – Panią Annę Barbarę Piasecką (aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego w aktach sprawy), złożyła wniosek z datą 15 lutego 2026 r. o dopuszczenie w/w organizacji społecznej do udziału, na prawach strony, w toczącym się postępowaniu administracyjnym w przedmiocie wpisu do rejestru zabytków województwa lubelskiego krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r. (data wpływu wniosku do kancelarii WUOZ w Lublinie: 18 lutego 2026 r.). Wnioskodawca uzupełnił złożone jw. żądanie w dniu 19 lutym 2026 r., przesyłając kopię dokumentu określającego cele statutowe Fundacji Dialog („Statut Fundacji” z datą 17 marca 2014 r.). W/w postępowanie zostało wszczęte postanowieniem Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024 i dotyczy obszaru w granicach oznaczonych na szkicu stanowiącym integralną część opinii eksperckiej Narodowego Instytutu Dziedzictwa z dnia 28 września 2020 r., znak: DSK.5111.13.EP, który obejmuje nieruchomości zarejestrowane w ewidencji gruntów i budynków powiatu zamojskiego jako działki położone w obrębach ewidencyjnych: Kolonia Cześniaki (gm. Sitno), Wolica Śniatycka i Antoniówka Komarowska (gm. Komarów Osada).

W uzasadnieniu złożonego wniosku wskazano, że Fundacja Dialog, cyt.: *„wypełnia statutową misję i cele społeczne poprzez dialog międzypokoleniowy oraz ochronę dziedzictwa, jakie były podstawą postanowienia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 kwietnia 2024 r., znak: KD.5140.6.6.2024 o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie”*. Fundacja jest również, cyt.: *„inicjatorem procesu, jaki prowadzony jest od wielu lat w związku z wychowaniem młodzieży i oddziaływaniem społecznym opartym o tradycje i dziedzictwo oręża polskiego, ze szczególnym uwzględnieniem kawalerii. Dlatego uzasadnionym jest jej wkład w ochronę krajobrazu i wyjątkowego miejsca, jakim jest pole bitwy pod Komarowem 1920 r.”*. W latach 2017-2023 była corocznie beneficjentem projektów edukacyjnych w ramach wieloletniego programu „Niepodległa”, który został przyjęty przez Radę Ministrów w drodze Uchwały nr 81/2017 z dnia 24 maja 2017 r. i miał zaangażować społeczeństwo w setną rocznicę obchodów odzyskania przez Polskę niepodległości. W ramach tych projektów same obchody rocznicowe bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r. wspierane były wielokrotnie przez uzyskiwane przez Fundację Dialog dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (w tym: budowa i odsłonięcie Pomnika Chwały Kawalerii i Artylerii Konnej w 2023 r., na obszarze objętym postępowaniem). W ocenie Wnioskodawcy - Fundacja angażuje partnerów społecznych i całe społeczeństwo we wsparcie rozwoju regionu i edukację historyczną na podstawie ethosu bitwy i niewzruszonego od ponad 100 lat krajobrazu. Uzasadnienie wniosku oraz dotychczasowe działania Wnioskodawcy dokumentują realizowane cele statutowe w zakresie: integracji społecznej realizowanej poprzez dialog międzypokoleniowy, walki z wykluczeniem społecznym oraz edukacji w dziedzinie socjologii społecznej (§ 6 statutu). Cele te są realizowane m. in. poprzez: działania w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, a także działalność edukacyjną, wydawniczą i badawczą, współpracę z władzami m.in. rządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie celów statutowych oraz współpracę z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie objętym celem Fundacji na poziomie krajowym i międzynarodowym (§ 7 pkt: 3, 4, 18, 23). Dodatkowym sposobem realizacji celów statutowych Fundacji, uzasadniającym jej udział w postępowaniu, którego celem jest zbadanie przesłanek zasadności wpisu do rejestru zabytków istniejącego krajobrazu kulturowego w miejscu historycznej bitwy - jest tworzenie i wspieranie historycznych grup rekonstrukcyjnych kultywujących historię

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP

e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

i narodowość polską (§ 7 pkt 22) - ponieważ takie grupy m.in. uczestniczą w corocznych obchodach rocznicowych bitwy pod Komarowem, tj. na terenie objętym aktualnie prowadzonym postępowaniem.

Zgodnie z wyjaśnieniami Wnioskodawcy – udział Fundacji Dialog w prowadzonym postępowaniu, którego celem jest rozstrzygnięcie zasadności wpisu do rejestru zabytków - może przyczynić się do zwiększenia obiektywnej roli partnerów społecznych zarówno w uzasadnieniu konieczności objęcia miejsca kultu i tradycji ważnego dla nestorów, jak i budowania przekazu do nowych generacji na temat wagi dziedzictwa narodowego w rozwoju i integracji społeczeństwa. Złożony wniosek zawiera również apel o wspólne wykorzystanie, cyt.: „*możliwości jakie daje rozwój regionu poprzez tak znamienne miejsce*”, a także, cyt.: „*dbanie o interes i dobro społeczne szeroko rozumiane*”.

Należy wyjaśnić, że Fundacja Dialog z siedzibą w Krakowie jest organizacją społeczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2261). Pojęcie organizacji społecznej odpowiada pojęciu organizacji pozarządowej, jakim posługują się przepisy ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1568 ze zm.) oraz ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2025 poz. 1338). Określony w Statucie w/w Fundacji teren działalności obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz realizowane zgodnie z celami statutowymi zadania pożytku publicznego w zakresie działań w sferze ochrony dóbr kultury i tradycji (§ 7 pkt 18 Statutu). Upoważnia to Wnioskodawcę do wnioskowania o włączenie jej na prawach strony w toczące się postępowanie w sprawie wpisu do rejestru dotyczące obszaru położonego na terenie miejscowości Wolica Śniatycka i Antoniówka Komarowska w gminie Komarów Osada oraz miejscowości Kolonia Cześniki w gminie Sitno. Ponadto, przepis art. 31 § 1 pkt 2 K.p.a. wskazuje jednoznacznie, że: „organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny”. Organ administracji publicznej uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, jest zobowiązany do wydania postanowienia o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu, a organizacja społeczna uczestniczy w takim postępowaniu na prawach strony (art. 31 § 3 K.p.a.).

Zgodnie z obowiązującym orzecnictwem, określenie „cel statutowy” oznacza, że „sprawa dotyczy zasadniczych kierunków działalności danej organizacji, zapisanych w statucie lub w innym, spełniającym podobną do statutu funkcję, akcie regulującym wewnętrzny ustrój danej organizacji społecznej” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 listopada 2007 r., sygn. IV SA/Wa 2060/07). W ocenie Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - wskazane w statucie cele Fundacji Dialog i sposób ich realizacji spełniają kryteria warunkujące możliwość udziału organizacji społecznej w postępowaniu, którego nie jest stroną. Organizacja społeczna w postępowaniu administracyjnym może bowiem występować w nie tylko w roli strony w rozumieniu przepisu art. 28 K.p.a., ale również zgodnie z przepisem art. 31 §1 pkt 2 K.p.a., który reguluje udział organizacji społecznej w postępowaniu jako uczestnika na prawach strony. Przez prawa strony należy w tym przypadku rozumieć uprawnienia procesowe strony, które służą organizacji społecznej w celu ochrony racji wynikających z określonych wartości i zasad, wpisanych w jej cele statutowe i zgodnych z interesem społecznym. Z woli ustawodawcy, organizacje społeczne mogą uczestniczyć w postępowaniu administracyjnym ze względu na potrzebę zapewnienia większej ochrony wartościom „ponadjednostkowym”, „grupowym”, a ich udział ma na celu zapewnienie poszanowania interesu publicznego, jakim w przypadku przedmiotowego postępowania jest ochrona zabytków. Z pojęciem

interesu publicznego w ochronie zabytków należy utożsamić pojęcie interesu społecznego, ujęte w definicji zabytków, o której mowa w art. 3 „u.o.z.o.z.” stanowiącym, że zabytkiem jest cyt.: „nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową”.

Określone jak wyżej cele statutowe Fundacji Dialog oraz sposób ich realizacji - pozwalają na stwierdzenie ich związku z przedmiotem rozpatrywanej sprawy wpisu do rejestru zabytków krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 r. i nie nasuwają żadnych wątpliwości, na jakie obszary aktywności nakierowane są działania tej organizacji społecznej (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 kwietnia 2008 r., sygn. II OSK 1499/06). Ponadto, Fundacja w swoim wniosku uprawdopodobniła, że jej udział w postępowaniu w celu realizacji jego celów statutowych przyczyni się do lepszego wypełnienia przez postępowanie administracyjne tego celu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lutego 2017 r., II OSK 1409/15).

Wobec powyższego, w ocenie Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wnioskodawca wykazał okoliczności, które stanowią przesłanki do uznania żądania Fundacji Dialog z siedzibą w Krakowie do uznania tej organizacji społecznej za stronę postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków krajobrazu kulturowego pola bitwy z 31 sierpnia 1920 r. – zgodnie z przepisem art. 31 §1 pkt 2 oraz pkt 3 K.p.a.

Postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Zgodnie z art. 123 § 1. K.p.a., w toku postępowania organ administracji publicznej wydaje postanowienia.
2. Zgodnie z art. 123 § 2 K.p.a. - postanowienia które dotyczą poszczególnych kwestii wynikających w toku postępowania, lecz nie rozstrzygają o istocie sprawy wszczętej w przedmiocie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych.
3. Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Zgodnie z art. 142 K.p.a. postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

dr Dariusz Kopciowski

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków

/podpis elektroniczny/

Do wiadomości:

1. Strony postępowania - otrzymują postanowienie do wiadomości w drodze publicznego obwieszczenia, zgodnie z art. 49a K.p.a., tj. w formie publicznego obwieszczenia (art. 49 §1 i §2 K.p.a.)
2. Delegatura WUOZ w Zamościu, ul. Staszica 29, 22-400 Zamość
3. a/a

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl

ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP

e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17